

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU **HRVATSKE STRANKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-738/17
Sarajevo, 31.07.2018. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1 NALAZI.....	6
5.2 PREPORUKE	9

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	230.443,19	99,40
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	230.443,19	99,40
II	Ostali prihodi i drugo	1.400,00	0,60
	Izvori finansiranja (I+II)	231.843,19	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 165.625,26 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HSP BiH.

Stranka je registrovana 05.05.2004. godine kod Kantonalnog suda Kantona 10 u Livnu, rješenjem broj: R-11/04, pod nazivom Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine. Dana 03.06.2004. godine politička stranka je promijenila naziv u Hrvatsku stranku prava Bosne i Hercegovine – Đapić - dr. Jurišić. Rješenjem broj: R/7-07 od 24.07.2007. godine, stranka je upisana u registar kod Općinskog suda u Mostaru, a potom je uslijedilo nekoliko izmjena naziva stranke, sjedišta i osoba ovlaštenih za njeno predstavljanje i zastupanje. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru, broj: R/3-11 od 21.02.2012. godine, upisano je udruživanje političkih stranaka Hrvatski demokršćani i Hrvatsko zajedništvo Herceg-Bosne u Hrvatsku stranku prava Bosne i Hercegovine. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru, broj: R/6-16 od 02.06.2016. godine, upisana je promjena osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje stranke.

Sjedište stranke je u Mostaru, Kneza Mihajla Viševića Humskog 39¹.

¹ Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je obavijestila Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine, aktom broj: P-108-09-03-17 od 09.03.2017. godine, da je privremeno sjedište stranke u Ljubuškom, A.Šimića Stube bb.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Stanko Primorac, predsjednik.
Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2016. godinu je Florijana Bošnjak.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured i
- Ured Brčko Distrikt.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine za 2016. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine u periodu od 2006. do 2015. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2015. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da u svrhu ostvarivanja svojih programskih ciljeva svake godine donosi program utroška sredstava, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima, da finansijske izvještaje Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi u skladu sa Zakonima iz njene nadležnosti, da izvrši usklađivanje obaveza sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama, da poštuje i druge propise, prevashodno poreske, te u zakonom propisanim rokovima izmiruje poreske obaveze. Stranci su, takođe, date preporuke da isplatu gotovog novca iz blagajne vrši na osnovu ispravnih knjigovodstvenih isprava, da definiše postupke i procedure internih kontrola u vezi sa trošenjem finansijskih sredstava stranke i da blagajničko poslovanje uredi tako da se razgraniče nadležnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska stranka Bosne i Hercegovine nije vodila potpune evidencije o rashodima i obavezama i nije popunila godišnji finansijski izvještaj za 2016. godine u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1)² i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu koji je dostavila putem Aplikacije FI CIK BiH navela podatke o licu ovlaštenom za zastupanje stranke i podatke o licu ovlaštenom za podnošenje finansijskih izvještaja i komunikaciju sa Centralnom izbornom komisijom Bosne i Hercegovine, čime je prekršila odredbe člana 9. Pravilnika.

Na zahtjev da dostavi obrazac 1 (opšti podaci o političkoj stranci), Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je dostavila obrazac u tvrdoj kopiji, na način koji nije propisan Pravilnikom.

(2) Stranka je u obrascu 2 (pregled svih transakcijskih računa) pogrešno iskazala podatke o transakcijskim računima Središnjeg ureda, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika. Kontrolom izvoda sa transakcijskih računa utvrđeno je da je stranka dva puta iskazala isti račun otvoren u UniCredit banci, tj. da je promet ostvaren putem transakcijskog računa broj: 1610200033710023 kod Raiffeisen banke³ iskazala kao promet ostvaren po računu broj: 3381302246903836 kod UniCredit banke.

(3) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je prihode od članarine u iznosu od 1.400,00 KM iskazala kao ostale prihode, što je suprotno odredbama člana 13. Pravilnika.

(4) Kontrolom podataka o prihodima iz budžeta utvrđeno je da stranka nije u obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) pravilno iskazala prihode iz budžeta kantona i općina, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 3-f iskazala prihode iz budžeta Zapadnohercegovačkog kantona u iznosu od 60.309,52 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je HSP BiH primila sredstva iz budžeta Zapadnohercegovačkog kantona u iznosu od 22.500,00 KM, Posavskog kantona u iznosu od 7.238,11 KM, Srednjobosanskog kantona u iznosu od 18.571,41 KM i Livanjskog kantona u iznosu od 12.000,00 KM, odnosno ukupno 60.309,52 KM.

U skladu sa članom 19. Pravilnika, stranka je u obrascu 3-f trebala iskazati prihode za svaki kanton pojedinačno.

- Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa, utvrđeno je da stranka nije u obrascu 3-f pravilno iskazala prihode koje je ostvarila iz budžeta općina Donji Vakuf i Kreševo.

² Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

³ Ukupan promet ulaza u iznosu od 237.101,36 KM.

Naime, stranka je u obrascu 3-f iskazala da je primila sredstva iz budžeta Općine Donji Vakuf u iznosu od 2.662,53 KM, dok je kontolom izvoda sa transakcijskog računa utvrđeno da je primila sredstva u iznosu od 2.450,00 KM.

Isto tako, stranka je u finansijskom izvještaju iskazala prihode iz budžeta Općine Kreševo u iznosu od 2.369,00 KM, dok su putem računa stranci uplaćena sredstva u iznosu od 2.581,53 KM.

(5) Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora i poslovne knjige, utvrđeno je da stranka nije vodila pravilne evidencije o svojim rashodima i obavezama, što za rezultat ima pogrešno iskazane podatke u obrascima rashoda i obaveza godišnjeg finansijskog izvještaja, čime su prekršene odredbe člana 21., 22. i 24. Pravilnika.

- Prema podacima koje je dostavio Grad Široki Brijeg⁴, utvrđeno je da je Općinska organizacija HSP BiH Široki Brijeg koristila prostorije površine 60 m² uz obavezu da plaća zakupninu u iznosu od 1.200,00 KM godišnje. Služba za reviziju je utvrdila da stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa, odnosno obaveze prema zakupodavcu.

Činjenica da koristi prostorije u Širokom Brijegu ukazuje da HSP BiH ima organizacioni odbor koji nije iskazala u obrascu 1-1 (teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

- Uvidom u dodatnu dokumentaciju utvrđeno je da stranka troškove zakupa poslovnih prostora koje je koristila u Mostaru, Ljubuškom, Vitezu i Orašju iskazala kao troškove zakupa poslovnog prostora koji je koristio Središnji ured, što je suprotno odredbama člana 7. i člana 21. Pravilnika. Osim navedenog, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala sve troškove zakupa poslovnih prostora.

Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa poslovnih prostora koje je koristila u Mostaru u iznosu od 3.698,10 KM, Ljubuškom u iznosu od 4.200,00 KM, Orašju u iznosu od 2.240,00 KM i Vitezu u iznosu od 900,00 KM, te je evidentirala troškove po osnovu plaćenih zakupnina fizičkom licu Franjo Slišković u iznosu od 1.600,00 KM, odnosno ukupno 12.638,10 KM.

Uvidom u ugovore o zakupu koje je dostavila stranka, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnih prostora iskazani u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa u Mostaru u iznosu od 3.698,10 KM, Orašju u iznosu od 1.120,00 KM i Ljubuškom u iznosu od 3.000,00 KM.

Uvidom u račune koje je dostavila stranka za korištenje poslovnog prostora u Vitezu, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa po računu za decembar 2015. godine, te račune za 5 mjeseci 2016. godine⁵, što ukazuje da su troškovi knjiženi u momentu plaćanja obaveze, a ne u momentu nastanka obaveze.

Stranka, takođe, u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala ni obaveze prema zakupodavcima.

(6) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove kampanje u iznosu od 5.970,00 KM, što ne odgovara podacima iz postizbornog finansijskog izvještaja-Lokalni izbori

⁴ Akt broj: 03-93/17 od 18.04.2017. godine.

⁵ Stranka je dostavila račune za januar, februar, april i avgust 2016. godine.

2016. godine. Uvidom u postizborni finansijski izvještaj utvrđeno je da je stranka iskazala troškove kampanje u iznosu od 14.309,24 KM.

U postupku kontrole podataka iskazanih u godišnjem finansijskom izvještaju i uvidom u dostavljene račune nije bilo moguće utvrditi koliko su iznosili troškovi kampanje stranke na Lokalnim izborima 2016. godine.

- (7) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije u obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala obaveze na dan 31.12.2016. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika. Stranka, takođe, nije vršila usaglašavanje obaveza sa dobavljačima, što za rezultat ima pogrešno iskazane obaveze u poslovnim knjigama.

Uvidom u poslovne knjige i dodatnu finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da obaveze Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2016. godine iznose 136.201,26 KM, i imaju sljedeću strukturu: obaveze po osnovu pozajmica u iznosu od 31.941,67 KM⁶, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 86.822,19 KM, te obaveze po osnovu neto plata, poreza i doprinosa u iznosu od 17.437,40 KM.

Osim navedenog, uvidom u poslovne knjige utvrđeno je stranka na dan 31.12.2016. godine iskazuje obaveze prema dobavljaču-pravnom licu „Civitas“ d.o.o. u iznosu od 1.404,00 KM, za koje je utvrđeno da je likvidirano 20.11.2012. godine⁷.

b) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine postizborni finansijski izvještaj-Lokalni izbori 2016. godine dostavila dana 02.02.2017. godine, tj. nakon zakonom propisanog roka, što je suprotno odredbama člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine⁸.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši sredstva u iznosu od 106.538,93 KM.

Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je u postizbornom finansijskom izvještaju iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 14.309,24 KM.

⁶ Obaveza po osnovu pozajmice od Zvonimira Jakića u iznosu od 7.955,00 KM i pozajmice od Tonke Jurišić u iznosu od 23.986,67 KM.

⁷ Izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu.

⁸ Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnijeti finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj). U skladu sa odredbom člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, krajnji rok za dostavu postizbornog izvještaja za Lokalne izbore 2016. godine bio je 01.12.2016. godine.

⁹ Član 15.10 stav (2) Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, odnosno da uspostavi tačne evidencije o obavezama u svojim poslovnim knjigama,*
- *da finansijske izvještaje dostavlja u skladu sa rokovima propisanim Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da izvrši usklađivanje obaveza sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godine.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić